

Забѣлежка 25) Не е слѣдователно логически право и совсѣмъ не е добро упорство-то и ненависть-та на по многото отъ наши-тѣ Бѣлгари, кѫмъ всяко едно ново иѣщо, кое-то мжкаръ и да е и най хубаво-то и полезно-то; но тѣ не го приемватъ. Напротивъ, они употребляватъ всички-тѣ си возможни средства за да го изгонятъ и потърчатъ по тѣзи причини *истина-та и добро-то* мжчно се намира между тѣхъ. —

Високи-тѣ идеи силно дѣйствуватъ при образуванье-то на една система, тѣй, щото често онѣ разкриватъ погрѣшки-тѣ на най дѣлговременна-та и надеждна опитностъ. — Причина-та на това е че такива идеи сѫ произведеніе на единъ правъ и всеобъемлющи разумъ на единъ *гений*.

Низки-тѣ же идеи лесно се пробуждатъ въ умъ-тѣ на всѣки единъ человѣкъ; спорядъ туй тѣ быватъ ограничени и иматъ едно твѣрдѣ слабо вліяніе за едно систематическо построеніе на знанія-та *). Отъ всичко що смы казали до сега за истинѣ-тѣ и за добро-то, разумѣва се че тѣ на всяко място и всяко-тѣа трѣба да сѫ *едни и сѫщи*; но това дѣйствител-

*) Тукъ мы не можемъ да примѣлчимъ онова криво и нелогическо мнѣніе, особенно на Нѣмски-тѣ учени, спорядъ кое-то, ушъ високи-тѣ идеи *трѣбalo да бѫдѫша и да сѫ тѣмни*; а низки-тѣ — ясни. — Сѫщо-то казва и Г Карповъ въ логика-та си. Но по нашему мнѣнію само оная идея може да се назове *най висока*, която е *най ясна*, и която може явнимъ образомъ да служи за логическо-то построеніе на една система. Всичко же що е *тѣмно*, е за насъ *низко*: — *тѣмни-тѣ идеи* трѣба да сѫ слѣдователно и *най-низки* и произведеніе на единъ ограниченъ и разстроенъ разумъ. —